

~~№ 2206~~

ДУШАН Б. ЧОЛИЋ

ЗАШТИТА ШУМА И ШУМСКИ РЕЗЕРВАТИ У СРБИЈИ

Dušan B. Čolić

PROTECTION OF FOREST AND FOREST RESERVATION IN SERBIA

Научна Књига

ИЗДАВАЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

БЕОГРАД

1951

С А Д Р Ж А Ј

Ранија шумовитост Србије — — — — —	5
Период пустошења шума — — — — —	7
Стање шума у Србији данас — — — — —	9
Проблем заштите шума у Србији и законски прописи о њеном спровођењу — — — — —	11
Шума као заштитник земљишта од ерозије и бујица — — —	15
Последице уништавања заштитних шума код нас — — —	18
Шуме на „живом“ песку — — — — —	27
Шуме на слатинама — — — — —	32
Пољезащитни шумски појаси — — — — —	32
Заостали делови прашума — — — — —	33
Шта се предузима у погледу заштите шума код нас — — —	35
Проглашење заштитних шума — — — — —	38
Шумски резервати — — — — —	51
Значај издвајања шумских резервата за нашу шумарску науку и праксу — — — — —	53
Површине које долазе у обзир за издвајање као шумски резервати — — — — —	58
До сада формирани шумски резервати — — — — —	60
Површине које још долазе у обзир за обухватање и заштиту у облику резервата — — — — —	89
Национални паркови, парк-шуме и шуме за одмор — — —	109
Protection of Forest and Forest Reservation in Serbia — — —	117
Регистар — — — — —	119

Заштита шума и шумски резервати у Србији

Ранија шумовитост Србије

Познато је колико је некад било богатство шума Србије. Многи трагови који се и данданас могу наћи, историски подаци, хронике и други извори говоре о томе. Остале су нам и многе забелешке од путника који су нашем земљом пролазили и описивали, између осталог, и богатство и бујност наших шума.

Француз Адам Гијом, који је кроз Србију пропутовао почетком XIV века, писао је 1332 године за Рашку „... да је пуна великих шума“, а италијански хроничар Матија Вилани, који је дао опис рата угарског краља Лудвика I против цара Уроша (1359 год.), говори и о „великим рашким планинама код Рудника, природним шумским утврђењима, куда за Србима нико није могао да иде без великих губитака“.¹⁾

Али и забелешке каснијих путника показују да су још до пре сразмерно кратког времена велике површине у Србији биле још под бујном прашумом. Тако Леди Монтегју, жена енглеског посланика у Цариграду, која је почетком XVIII века (крајем 1716 и почетком 1717 год.) путовала преко Ниша за Цариград, на једном месту свог путописа каже: „После седам дана путовања кроз густу шуму, стигли смо у Ниш“.²⁾

Путник Ото Дубислав Пирх, који је у почетку XIX века пропутовао по читавој Србији, у свом путопису од 1829 год., даје пуно података и описа о српским шумама. Њему пада у очи „огромно богатство ове земље у шумама, које лежи неупотребљено“; на све стране види „високу и густу гору“. Описујући пут кроз Источну Србију, на једном месту каже: „Ништа више не пада у очи као оно огромно готово неупотребљиво богатство у дрвету. Једна генерација дрвета угушује и потискује другу... Србија је толико богата са шумама да

¹⁾ Константин Јиричек: Историја Срба (по Ј. Радоњићу). Св. II, стр. 34 и св. III, стр. 124 и 176.

²⁾ Емил Цветић: Стара Јагодина. Географско-историска расправа. Јагодина, 1905 год. Стр. 8 и 20.